

NORMEN VOOR AANLEG EN RENOVATIE VAN GRASSPORTVELDEN WORDEN VAKER TOEGEPAST

De bespeelbaarheid van een grassportveld is een moeilijk verhaal. Er wordt immers hoofdzakelijk gespeeld in een seizoen waarin het gras nauwelijks groeit én er bovendien een overschot is aan neerslagwater. Om de bespeelbaarheid van de grasmat te behouden, moeten de bodemfysische en de bodemmechanische karakteristieken van de toplaag perfect zijn.

BESPEELBAAR TERREIN

Een goed bespeelbaar grassportveld moet droog zijn en vrij van oneffenheden. De toplaag moet bovendien stabiel zijn en de grasmat goed ontwikkeld. Om droog te zijn moet het wateroverschot als gevolg van de neerslag door de toplaag 'verwerkt' kunnen worden, enerzijds door voldoende waterberging, anderzijds door een vlugge afvoer (drainage) van overtollig water. De toplaag van een grassportveld is meestal een 20 cm dikke laag die zich onder het maaiveld bevindt en waarin de graswortels kunnen ontwikkelen. De toplaag bestaat uit: water, lucht, organisch materiaal en minerale fractie.

GANDA-CRITERIA

Uit vergelijkende studies en analy-

ses van de toplaag van voetbalvelden in België en het Verenigd Koninkrijk werden richtlijnen (criteria) opgesteld voor de opbouw van de ideale toplaag voor grassportvelden, de zogenaamde GANDA-criteria. Deze criteria werden al in 2000 door de vakgroep Bodembeheer van de Universiteit van Gent voorgesteld en inmiddels op basis van jarenlange ervaringen verfijnd.

1. Toplaag bevat geen grind

Zandkorrels die groter zijn dan 2 mm (grind) moeten absoluut geweerd worden uit de toplaag. Deze zijn uit den boze omwille van het gevaar op blessures.

2. Toplaag bevat meer dan 90% zand

De toplaag dient meer dan 90% zand (50- 2000 µm) te bevatten om de afvoer van water optimaal te houden.

3. Toplaag bevat minder dan 10% leem en minder dan 5% klei

De fijne bodemdeeltjes (leem en klei) hebben een negatief effect op de doorlatendheid. Zij verstopen de poriën tussen de zandkorrels.

4. Penetratieweerstand van de toplaag situeert zich tussen 1,4 en 2,9 MPa

De toplaag (inclusief de grasmat) dient een minimale draagkracht te hebben, maar mag ook niet te hard zijn (lage penetratieweerstand). Zand is weinig onderhevig aan compactatie en heeft een lage penetratieweerstand. Deze weerstand kan men meten met een penetrometer.

5. Zandfractie in de toplaag heeft een D50 tussen 180 en 280 µm

Om ervoor te zorgen dat de toplaag voldoende stabiel is, moeten eisen gesteld worden aan de zandfractie. Te grof zand is weinig stabiel en heeft een lage waterberging. Te fijn zand verlaagt de doorlatendheid.

6. Zandfractie in de toplaag heeft een D90/D10-verhouding van 3

De zandfractie van de toplaag is zoveel mogelijk eentoppig. Dit betekent dat de korrelgrootteverdeling zo uniform mogelijk is. Als alle korrels min of meer gelijke diameters hebben, zorgt dit voor een goede stapeling van de deeltjes, bij een ongelijke korrelgrootteverdeling blokkeren de fijnste deeltjes de poriën tussen de grotere.

7. De toplaag bevat maximaal 2 à 3% organisch materiaal (soms max. 5%)

Organisch materiaal heeft een positief effect op de waterberging en op de bodemstructuur, maar heeft een negatieve invloed op de waterdoorlatendheid. 2 à 3% is een maximum, in zeer schrale toplagen maximaal 5%.

< Jan Vancayzele, tekst - Bron: studie- en demodag VVOG 18 mei 2016

De toplaag is de 20 cm dikke laag die zich onder het maaiveld bevindt en waarin de graswortels zich kunnen ontwikkelen. Een toplaag bestaat uit:

- Water
- Lucht
- Organisch materiaal
- Een minerale fractie met:
 - Grind: > 2000 µm (2 mm);
 - Zand: 50 - 2000 µm;
 - Leem: 2 - 50 µm;
 - Klei: < 2 µm.

Op www.gandacriteria.be vind je de gedetailleerde criteria.